

DoRa PROGRAMMI TEGEVUSE 5 JUHEND

Koostas: Katrin Kiisler

Kinnitas: Rait Toompere

Kuup: 15.04.2010

DoRa

ELLU VIIB SIHTASUTUS
ARCHIMEDES**EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTAMINE**

Programmi DoRa tingimused on toodud Haridus- ja teadusministri 10.06.2008 käskkirjas nr 684 Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamise” meetme „Doktoriõppe ja rahvusvahelistumise edendamine” rakendamiseks doktoriõppe ja rahvusvahelistumise programmi DoRa kinnitamise ja Sihtasutuse Archimedes programmi elluviija ülesannetesse volitamise kohta.

Käesoleva juhendi eesmärk on sätestada Kõrghariduse arenduskeskuses (edaspidi KHA või elluviija) ESF DoRa programmi tegevuse 5 *Rahvusvahelise teadusalase koostöö arendamine läbi külalis-doktorantide lühiajaliste uurimisprojektide* toetamise elluviimise tingimused. ESF DoRa programmi tegevuse 5 elluviimise eest vastutab Kõrghariduse arenduskeskuse juhataja.

TEGEVUSE KIRJELDUS

Käesolevas ESF DoRa programmi tegevuse 5 juhendis toodud tingimused on kinnitatud haridus- ja teadusministri käskkirjaga moodustatud kõrghariduse ja teaduse rahvusvahelistumise juhtnõukogu poolt 30.09.2008 ning muudetud 10.06.2009 ja 19.03.2010.

1. Toetatavad tegevused

Toetuskeemi eesmärgiks on toetada ülikoolide aktiivset osalust rahvusvahelises teadmisteringluses ja muuta ülikooli ning doktoriõpet rahvusvahelisemaks. Toetatakse külalisdoktorantide lühiajalist õppe- ja teadustöö läbiviimist Eesti ülikooli juures.

Tegevuse raames on võimalik rahastada 1–10 kuu jooksul läbiviidud õppe- ja teadustööd Eesti ülikooli juures. Maksimaalselt võib külalisdoktorant DoRa programmi raames kasutada toetust 20 kuu ulatuses.

2. Nõuded juhendajale

Toetuskeemi raames saavad partnerülikoolid kutsuda külalisdoktorante, kui nende siinseks juhendajaks on silmapaistvalt heal tasemel teadlased või loovisikud (kunstide valdkonnas), kes töötavad struktuuriüksuses, kus on viimasel kolmel aastal kaitstud doktorikraade.

3. Nõuded külalisdoktorandile

DoRa külalisdoktorantide stipendiumi võib kasutada Eesti ülikooli juures läbiviidava uurimistööga seotud lähetuse rahastamiseks isikute puhul, kes:

- ei ole Eesti Vabariigi residendid;
- ei ole taotluse esitamise hetkel Eesti kõrgkoolide üliõpilased;

- kes on elukohariigis vastuvõetud doktoriõppesse vastava riigi poolt tunnustatud õppeasutusse;
- kes on eelistatult kuni 35-aastased doktorandid;
- kes viibivad kogu stipendiumiperioodi jooksul Eestis.

4. Stipendiumi kasutamise tingimused

Külalisdoktorandid peavad viibima Eestis perioodil, milleks stipendium on eraldatud. Juhul kui Eestis viibimise periood muutub, tuleb partnerülikoolil see kooskõlastada elluvijaga. Perioodi vähenemisel vähendatakse proportsionaalselt ka stipendiumi suurust. Külalisdoktorandi Eestis viibimise aeg ei või muutuda lühemaks kui programmi tingimustes toodud miinimumperiood (1 kuu).

Ülikooli ja külalisdoktorandi vahel peab olema eelnev kokkulepe koostööks, seejuures kohustub ülikool kontrollima doktorandi sobivust planeeritud õppe- ja teadustöö läbiviimiseks. Kõik doktorandi vastuvõtuga seotud formaalsused (sh teadmiste ja kvalifikatsiooni kontroll, elamislubade kutsetega seonduv, stipendiumi väljamaksmine doktorandile jm) tuleb kanda taotluse esitanud ülikoolil.

DoRa raames rahastataval perioodil ei või sama külalisdoktorandi tegevust rahastada teiste Euroopa Liidu struktuuritoetuste projektide või programmide raames. Külalisdoktorantuuri stipendiumiga Eestisse kutsutud doktorant ei saa taotleda Eesti doktorantidele suunatud riiklikke stipendiume, sealhulgas Kristjan Jaagu ja DoRa programmi raames välismaal enese lühiajaliseks enesetäiendamiseks mõeldud toetusi.

5. Stipendiumi suuruse arvestamine

Eraldatud stipendiumist kaetakse lähetusega kaasnevad elamis- ja sõidukulud, elamisloaga kaasnevad kulud, tervisekindlustus ja mobiilsusega seotud täiendavad kulud (liikuvustoetus).

Külalisdoktorantide Eestis viibimise perioodil makstakse neile igakuist stipendiumi 6000 krooni kuus.

Fikseeritud ühikuhinnana makstakse välisdoktorandi iga-aastane ühekordne sõidutoetus kodukohta ja tagasi (toetuse kasutamise andmikus määratud sihtkoht). Sõidutoetus ei või moodustada rohkem kui 50% doktorandi lõpliku toetuse kogumahust (sõidutoetus, stipendium ja liikuvustoetus kokku). Ühikuhinnad on kinnitatud haridus- ja teadusministri 5. aprilli 2010. a käskkirjaga nr 256.

Lisaks kaetakse kuludokumentide alusel viisa ja elamislubadega seotud kulud (riigilõiv, ID-kaardi väljastamistasu, elamisloa kleebise lisamine passi), liikuvustoetus ning vajadusel tervisekindlustus toetusperioodil.

Liikuvustoetust võib külalisdoktorantidele maksta kuni 4000 krooni iga Eestis viibitud kuu kohta (aluseks lõplik abikõlblik periood). Liikuvustoetust võib kasutada ainult kolme tüüpi kulude katteks:

- reisikulud (täiendavateks reisideks koju ja tagasi õppeaasta kestel vm);
- majutuskulu (majutuskulu kuni püsiva eluaseme leidmiseni, jooksev lepinguline üürikulu);
- kolimisega seotud kulud (sh täiendava pagasiga seotud kulud, rahvusvaheline pakivedu).

Ka liikuvustoetuse osana makstavat täiendavat reisikulu tuleb arvestada sõidutoetuse ühikuhinna alusel. Kui ühikuhinnana kehtestatud sõidukulu on suurem, kui külalisdoktorandi maksimaalne liikuvustoetus, ei

DoRa

ELLU VIIB SIHTASUTUS
ARCHIMEDES

saa liikuvustoetusest täiendavat reisikulu katta. Sõidutoetus tuleb maksta välja täies mahus. Majutuskulu ja kolimisega seotud kulu makstakse ainult kuludokumentide alusel.

Külalisdoktorandi õppe- ja teadustöö raha tuleb katta ülikooli omavahenditest või teadusprojektide ja -grantide arvelt.

6. Partnerülikoolid, elluviija ja otsustuskogu

Toetust saavad kasutada Eesti ülikoolid, kus on olemas akrediteeritud doktoriõppekavad. Osalemine programmis toimub Sihtasutuse Archimedes ja kõrgkooli vahel sõlmitud partnerluslepingu alusel (vt NÄIDIS *DoRa partnerlusleping*). Iga partner määrab programmi DoRa koordinaatori, kelle ülesandeks on sihtasutuse ja kõrgkooli vahelise suhtluse korraldamine.

Tegevuse otsustuskoguks on haridus- ja teadusministri käskkirjaga loodud ESF DoRa programmi valikukomisjon, mis kinnitab igaks õppeaastaks toetuste jagunemise osalevate kõrgkoolide vahel (kvoodi) võttes aluseks doktorantide üldarvu ja kõrgkoolide senist aktiivsust toetuste kasutamisel.

DoRa programmi elluvijaks on kõrghariduse arenduskeskus Sihtasutuses Archimedes. Elluviija ülesandeks on korraldada teavitustööd, sõlmida ülikoolidega partnerluslepingud ja nende lisad, milles sätestatakse osalemise tingimused, koordineerida maksetaotluste koostamist, kontrollida aruandlust ja kuludokumente, korraldada järelvalvet, analüüsida tegevuse tulemuslikkust ja teha vajadusel ettepanekuid DoRa tegevuste tingimuste muutmiseks.

7. Stipendiumi määramine

Toetuse kasutajate valiku teevad partnerülikoolid. Programmiga liitunud partnerid kohustuvad kõrgkooli siseselt kehtestama DoRa stipendiumite eraldamise korra, kus on toodud kohtade jaotamise põhimõtted, prioriteedid, tähtajad ja võimalikud eritingimused. Ülikoolis kehtestatud kord peab olema kooskõlas juhtnõukogu poolt kinnitatud tingimustega.

Sihtasutusele saavad kõrgkooli siseselt valitud stipendiaatide andmeid edastada ainult määratud DoRa koordinaatorid. Stipendiaatide andmeid saab esitada iga kuu 10. kuupäevaks. Andmed tuleb sihtasutusele edastada esimesel võimalusel, kuid üldjuhul mitte hiljem kui 4 nädalat enne stipendiumiperioodi algust. Nimekiri esitatakse elektrooniliselt koos järgmiste dokumentidega:

- toetuse kasutamise andmik (Vt VO 405-01-104-01 *DoRa programmi tegevuse 5 toetuse kasutamise andmik*);
- doktorandi tööplaani ja eesmärgi Eestis viibimise perioodiks (kuni 2 lehel).

Kõik laekunud toetuse kasutamiseks vajalikud dokumendid vaatab elluviija üle, kuid ei hinda dokumentide autentsust ega ülikooli vastuvõtutingimustele vastavust. Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik käesolevas juhendis taotlusele esitatud formaalsed nõuded. Iga taotluse kohta täidab elluviija toetuse kasutamise tingimuste kontroll-lehe (Vt VO 405-01-104-03 *DoRa programmi tegevuse 5 toetuse kasutamise tingimuste kontroll-leht*).

Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui taotlemisdokumendid ei vasta kinnitatud juhendis sätestatud formaalsetele nõuetele ja taotleja ei ole puuduseid määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud või taotluses on

esitatud ebaõigeid või puudulikke andmeid. Toetuse kasutamise dokumentide nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb elluvijja taotluse rahuldamata jätmise otsuse, mis vormistatakse kõrghariduse arenduskeskuse juhataja korraldusega.

Elluvijja sõlmib tegevuse tingimustele vastavuse kontrolli läbinud dokumentide alusel partnerluslepingu lisa 20 tööpäeva jooksul, milles sätestatakse toetuse kasutamise tingimused, stipendiaatide nimekiri, stipendiumiperiood ning maksimaalsed toetuste määrad. Lepingus sätestamata kulud ei kompenseerita. Doktorandi õppetootuse, sõidutoetuse ja muude toetuste regulaarse väljamaksmise kohustus langeb ülikoolile.

Õppeaastaks eraldatud kvoodi raames saab külalisdoktorantide nimesid esitada kuni sama õppeaasta 1. maini. Doktorandi Eestis viibimise periood peab algama sama kalendriaasta sees.

8. Aruandlus ja väljamaksed

Lähetuse toimumise ja kestuse tõenduseks on stipendiaadi poolt esitatud sõidudokumentidel näidatud kuupäevad. Toetuse sihtotstarbelise kasutamise tõenduseks on osalemise kinnitus.

Väljamaksed ülikoolile tehakse nõuetele vastava väljamaksetaotluse kulude loetelu (vt VO 406-01-02-03 *ESF väljamakse taotluse kulude loetelu*) esitamisel tagantjärele. Väljamaksetaotlusi (vt VO 406-01-02-01 *Väljamakse taotlus*) saab esitada vastavalt kokkulepitud prognoosile. Viimase makse saamiseks tuleb ülikoolil elluvijjale edastada stipendiaadi aruanne (Vt VO 405-01-104-02 *DoRa programmi tegevuse 5 toetuse kasutamise aruanne*).

Sõidutoetuse kasutamise kohta tuleb esitada sõidu toimumise kuupäevi tõendavad originaaldokumendid (lennukipileti originaalpardakaardid, rongi, bussi või laeva originaalpiletid, eelneval kokkuleppel sihtasutusega bensiniitšekid) ning ülikooli poolne maksekinnitus stipendiaadile ülekande tegemise kohta. Kõik teised kaetavad kulud (v.a igakuine stipendium) tuleb tõendada arvete ja maksekinnitustega. Väljamakstud igakuise stipendiumi katmiseks tuleb esitada stipendiumi määramise korraldus koos igakuiste ülikoolipoolsete maksekinnitustega.

Kui hiljem selgub, et ülikool on saadud toetust kasutanud mittesihipäraselt või ei suuda tehtud kulud nõutud dokumentidega tõestada, tuleb ülikoolil saadud toetus tagasi maksta.

9. Teavitamise kord

Nii programmis osalevatel ülikoolidel kui toetust saavatel doktorantidel on kohustus teavitada avalikkust struktuuritoetuse kasutamisest. Selle eesmärgiks on muuta nähtavaks Euroopa Sotsiaalfondi ning Eesti riigi panus projekti elluviimisel. Ülikoolidel tuleb programmi võimalustest ja toetuse kasutamisest teavitamisel kasutada nii DoRa programmi kui struktuuritoetuse kaksiklogo. Stipendiaatidel tuleb toetuse allikale viidata Eesti läbiviidud uurimistöoga seotud artiklites ja sõnavõttudes. Kui struktuuritoetusest teavitamine ei ole läbi viidud nõuetekohaselt, loetakse seda teavitatusnõuete rikkumiseks. See võib viia toetuse väljamaksmata jätmiseni või osalise tagasinõudmiseni. Avalikustamise ja logo kasutamisega seotud küsimuste korral annab nõu Sihtasutus Archimedes.

ESF DoRa programmi tegevuse 5 elluviimisega seotud dokumente säilitavad KHA juhataja ja KHA Mobiilsusbüroo konsultandid, tuginedes Tõendusdokumentide ohje protseduurile (OP 302), sihtasutuse dokumentide loetelule (OD 302-01) ja asjaajamiskorrale (OD 303).

DoRa

ELLU VIIB SIHTASUTUS
ARCHIMEDES

VIITED

OP 302 Töendusdokumentide ohje
OD 303 Asjaajamiskord
OD 302-01 Dokumentide loetelu

NÄIDIS DoRa partnerlusleping
VO 406-01-02-01 Väljamakse taotlus
VO 406-01-02-03 ESF väljamakse taotluse kulude loetelu
VO 405-01-104-01 DoRa programmi tegevuse 5 toetuse kasutamise andmik
VO 405-01-104-02 DoRa programmi tegevuse 5 toetuse kasutamise aruanne
VO 405-01-104-03 DoRa programmi tegevuse 5 toetuse kasutamise tingimuste kontroll-leht

- Haridus- ja teadusministri 10.06.2008 käskkiri nr 684 *Inimressursi arendamise rakenduskava* prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamise” meetme „Doktoriõppe ja rahvusvahelistumise edendamine” rakendamiseks doktoriõppe ja rahvusvahelistumise programmi DoRa kinnitamise ja Sihtasutuse Archimedes programmi elluviija ülesannetesse volitamise kohta
- Haridus- ja teadusministri käskkiri Kõrghariduse ja teaduse rahvusvahelistumise juhtnõukogu moodustamise kohta
- Haridus- ja teadusministri käskkiri programmi DoRa valikukomisjoni koosseisu kohta
- DoRa tegevuse 5 valikukomisjoni otsus DoRa tegevuse 5 kvoodi jaotuse kohta tegevuse 5 valikukomisjon